

УДК:[65.015:331.45]

**ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ
У ПЕРСОНАЛУ РОБОЧИХ ПРОФЕСІЙ**

Бардакова В.В., Самойленко Т.В.

Євтушенко Н.С.

**Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»**

В епоху нових технологій і складних виробничих систем, істотно зросла роль техносфери і її впливу на людину. У сучасному світі людина на кожному етапі свого життя взаємодіє з техносферою, найбільше це досягається в період трудової діяльності.

Найбільш чутливими до впливу негативних факторів трудового процесу є представники робітничих професій. Відомо, що саме ці працівники, які взаємодіють з різним технологічним обладнанням і виконують різноманітні технологічні операції, більшою мірою схильні до професійних ризиків, різних небезпек, пов'язаних з виробництвом, і травматизму. Для збереження безпечних умов на підприємствах розроблена система охорони праці та на сьогоднішній день її стратегічним напрямком є мінімізація ризиків, що створюються техносферою. Вирішення цього завдання під силу при застосуванні всебічного комплексу заходів, що дозволяють зберегти життя і здоров'я працівників.

Одним з найважливіших і актуальних напрямків в галузі охорони праці, на сьогоднішній день, є формування культури безпечної поведінки у персоналу робітничих професій в процесі трудової адаптації в новому робочому колективі. Встановлено, що найбільша кількість виробничого травматизму відбувається з причини недосвідченості і не повної адаптації працівника до нових умов праці.

Тому для запобігання появи негативних наслідків необхідно впровадження працівника шляхом використання адаптаційних заходів і відповідних програм в нову трудову середу. Важливо відзначити, що заходи в рамках професійної адаптації об'єднані з програмою впровадження працівника в середу, де у більшості працівників вироблені стереотипи безпечної поведінки.

Дана ситуація сприяє більш швидкому прийняттю трудящим безпечних навичок роботи і прискоренню адаптації. Численні дослідження показують, що у формування культури безпеки значний внесок вносить участь відповідальних посадових осіб. Вони закладають основу безпеки для персоналу при проведенні первинного інструктажу, роз'ясненні найбільш небезпечних і шкідливих виробничих моментів і звертаючи уваги на темперамент персоналу в колективі.

В якості практичних методів щодо формування культури безпечної праці застосовуються: навчання в навчальних пункту, інформаційне обслуговування, проведення короткострокових інструктажів перед початком роботи, впровадження наставництва. Для контролю засвоєваності цієї культури - співбесіди, аналіз продуктивності, вивчення думок керівників нижчої ланки, перевірка знань і практичного виконання вимог охорони праці. Практика застосування на підприємствах даної культури говорить про зниження виробничого травматизму, кількості простоїв, поліпшення фінансових показників, стабілізації кадрового складу, підвищенні випуску продукції і багатьох інших позитивних моментах.

Дані результати були досягнуті завдяки культурі безпеки таким чином, що впровадження і профілактика культури охорони праці як елемента управління підприємством означає забезпечення права на безпечні та здорові умови праці на всіх рівнях, активну участь роботодавців і працівників в забезпеченні безпечних і здорових умов праці через чітко сформульовану систему прав, обов'язків і сфер відповідальності, в якій принцип попередження має найвищий пріоритет. Створення, пропаганда і підтримка в робочому стані орієнтованої на профілактику культури охорони праці вимагає використання всіх можливих засобів обізнаності, знань і розуміння концепцій небезпек і ризиків, і методів їх запобігання або обмеження.

Підводячи підсумки вищесказаного можна сказати, що для впровадження культури безпеки необхідна активна позиція керівництва і донесення до працівника всіма доступними методами головної тези безпечної роботи «виробнича успішність працівника завжди пов'язана з безумовним дотриманням всіх норм і правил безпеки праці». Укоренивши у себе на підприємстві дану систему роботодавець зможе без всяких додаткових фінансових витрат поліпшити умови праці та підвищити рейтинг свого підприємства в очах конкурентів.

Література:

1. Я.Д.Вішняков, Н.Н.Радаев. Загальна теорія ризиків: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. – 2-е изд., Испр. – М.: Видавничий центр «Академія». – 368 с .. 2008

2. Основи охорони праці: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Харків: Факт. – 2005. – 480 с.